

Безсполучникове складне речення

Безсполучниковим називається речення, частини якого пов'язуються без сполучників чи сполучних слів, а лише інтонаційно: *Зацебетав соловейко – пішла луна гаєм.*

Розділовий знак	Правило	Приклади
кома	частини виражають одночасність або послідовність подій чи явищ	<i>Малі озера блискають незлісно, колише хмара втомлені громи.</i>
двокрапка	а) друга частина розкриває зміст першої, доповнює її, конкретизує: []: [конкретизація].	<i>Наснився мені чудернацький базар: під небом, у чистому полі, для різних людей, для щедрих і скнар, продавалися різні Долі.</i>
	б) друга частина вказує на причину того, про що йдеться в першій: []: [причина].	<i>У душі хлопець непокоївся: весна видалася засушливою.</i>
тире	а) друга частина порівнюється з першою чи протиставляється їй: [] – [порівняння / протиставлення].	<i>Рада б зірка зійти – чорна хмара заступає. Ще сонячні промені сплять — досвітні огні вже горять.</i>

	б) друга частина виражає наслідок, різку зміну подій чи є висновком: [] — [наслідок /висновок].	<i>Повіяв вітер по долині – пішла дібровою луна.</i>
	в) перша частина виражає час чи умову: [час/умова] — [].	<i>Назвався грибом – лізь у кошик. Ідуть роки – виростають діти.</i>
крапка з комою	частини не тісно пов'язані за змістом і мають усередині свої розділові знаки	<i>Усміх пославши в останнім промінні, згинуло радісне літо; дощик уїдликий, дощик осінній сіється, наче крізь сито.</i>

Зауважте! Складне речення може поєднувати різні види зв'язку: безсполучниковий і сполучниковий; сурядний і підрядний; можливі й інші комбінації. Такі конструкції називають реченнями з **різними видами зв'язку**: *Мужі учені, бородаті архіви кинулись трусить: чийм ім'ям цей град назвати, щоб вознести на цілий світ.*